

ת"פ 64445/12/18 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 64445-12-18 מדינת ישראל נ' פלוני

לפני בעניין:	כבוד השופט מוחמד חאג' יחיא המאשימה	מדינת ישראל ע"י יחידת התביעות י-ם - משוטרת ישראל
נגד הנאשם		פלוני ע"י ב"כ עו"ד יעקוב ג'בר

גזר דין

- (1) הנאשם הורשע ביום 30.11.2021, על-יסוד הודאתו, בביצוע שתי עבירות בשני אישומים. באישום הראשון, הוא הורשע בתקיפה סתם לבת-זוג, עבירה לפי סעיף 382(ב) בחוק העונשין, התשל"ז-1977. (להלן: "חוק העונשין"). גם באישום השני הוא הורשע בביצוע עבירה דומה.
- (2) לפי החלק הכללי בכתב האישום, במועד הרלבנטי לאישום הראשון, הנאשם היה נשוי למתלוננת (להלן: "המתלוננת") מזה כחמש שנים והתגוררו עם שלושת ילדיהם בביתם ב... (להלן: "הבית"). לפי האישום הראשון, ביום 22.12.2018, בשעות הבוקר בבית, התעורר הנאשם וביקש מן המתלוננת למזוג לו לשתות. משזו סירבה, הוא דחף אותה לעבר ארון וגרם לה מכאוב בגב. בהמשך בעט בפניה של המתלוננת וגרם לה דימום מהאף. או אז, הזעיקה המתלוננת את המשטרה ויצאה מהבית עם שלושת ילדיהם אל בית אחיו של הנאשם, שנמצא סמוך לביתה. לפי האישום השני, כשנתיים וחצי לפני האירוע מושא האישום הראשון, עת המתלוננת הייתה בתחילת הריונה השני, בביתם, הפה הנאשם באגרופו בפניה של המתלוננת. כתוצאה מכך, נגרמו למתלוננת שברים וסימן חבלה בפניה.
- (3) הצדדים לא הגיעו להסכמות לעונש. לבקשתם הוזמן תסקיר של שירות המבחן. זה הוגש ביום 3.10.2022. ביום 30.11.2022 התקיים דיון טיעונים לעונש. בתום הדיון הוריתי על הגשת חוות דעת של הממונה על עבודות השירות בשירות בתי הסוהר, זאת לאחר שהובהר לצדדים כי אין בזאת ליצור כל ציפייה או לקבוע עמדה ביחס לרכיבי העונש שיושתו.
- (4) נוכח העדר שיתוף פעולה עם הממונה, בוטל זימון חוות דעת כאמור (החלטה מיום 26.2.2023). לאחר דיון הטיעונים לעונש התקיימו מספר דיונים אליהם לא התייצב הנאשם ללא כל סיבה מוצדקת. לצורך כך נגדו הוצא צו מעצר.

(5) הנאשם התייצב לדין לפניו היום (5.7.2023), כי אם באיחור של כשעה-וחצי, ללא הצורך במימוש צו המעצר.

חוות הדעת והתסקיר

(6) כעולה מהתסקיר (בתמצית ותוך שמירה על צנעת הפרט), הנאשם בן 31 נשוי ואב משפחה לילדים קטינים. הנאשם נעדר עבר פלילי. הנאשם בן למשפחה ששומרת על אורח חיים נורמטיבי ותקין, זאת לצד מורכבויות רפואיות לבני המשפחה. הוא סיים 12 שנות לימוד, אך אינו שומר על יציבות תעסוקתית ולכן המצב הכלכלי מורכב. הנאשם עצמו סובל ממצב רפואי.

(7) אשר לנישואיו עם המתלוננת, תיאר הנאשם לפני שירות המבחן מערכת יחסים תקינה עם נטייה של התערבות שלילית של גורמים ממשפחת אשתו בחיי הנישואין, על כל הנובע מכך. זה המקום לציין כי המתלוננת זומנה לפגישה לקראת הכנת התסקיר, אך לא היה שיתוף פעולה מצדה. ביחס לעבירות שבהן הורשע, הנאשם נטל אחריות לשם סיום ההליך הפלילי וכדי למנוע מריבות בין המשפחות. לצד זאת, הוא נטה להציג עמדה קורבנית זאת בפער להתנהגותו בפועל. הנאשם לא הציג רצון ויכולת לבחינה ביקורתית ושלל נזקקות טיפולית. להתרשמות שירות המבחן, רמת הסיכון להישנות המעשה העברייני הוא גבוהה. אשר לסיכויי השיקום, עמד התסקיר על העובדה לפיה הנאשם מנהל אורח חיים תקין ונעדר עבר פלילי, זאת לצד נטילת האחריות על המיוחס לו.

(8) בשקלול של כל האמור, התסקיר אינו בא בהמלצה של ענישה בדמות מאסר בפועל זאת על מנת שלא לחשוף את הנאשם לחברה עבריינית ובהתחשב בכך שהוא נעדר עבר פלילי. עם זאת, מתחייבת ענישה מוחשית נוכח רמת הסיכון הגבוהה להישנות המעשה העברייני, ולכן ממליץ התסקיר על מאסר שירוצה בעבודות שירות.

תמצית טענות הצדדים לעונש

(9) המאשימה טוענת, בין השאר ובעיקר, כי יש לקבוע מתחם ענישה אחר עבור כל אישום. לפי המאשימה, מתחם הענישה עבור האישום הראשון נע בין 6 עד 12 חודשי מאסר בפועל, והמתחם עבור האישום השני נע בין 4 ועד 12 חודשי מאסר בפועל. המאשימה עותרת למקם את עונשו של הנאשם בשליש התחתון של המתחמים ולהשית עליו 10 חודשי מאסר, לצד מאסר מותנה, קנס, פיצוי למתלוננת והתחייבות.

(10) הנאשם - באמצעות בא-כוחו עו"ד יעקוב ג'אבר - טוען מנגד בין השאר ובעיקר, כי בגזירת הדין יש ליתן את הדעת לכך שהוא נטל אחריות על המיוחס לו בכתב האישום המתוקן, ולריכוך בין האישום המקורי לזה המתוקן. חלפו שנים מאז האירועים מושא האישומים ולא נפתחו תיקים חדשים נגד הנאשם.

בנוסף, הנאשם נעדר עבר פלילי, ולכן בהתחשב גם באמור בתסקיר, יש לנקוט בגישה שיקומית. הנאשם אב משפחה ועונש של עבודות שירות אף הא מורכב מבחינתו. כך או כך, ההגנה גורסת שיש לקבוע מתחם אחד לשני האירועים מאחר ומדובר באותה מתלוננת, אותו תחום, והתלונה בגין שני האירועים הוגשה באותו מעמד. ההגנה סבורה כי מתחם הענישה ההולמת נע בין מאסר מותנה (ולעתים אף ביטול הרשעה) ושעות לתועלת הציבור.

(11) הנאשם עצמו טען לפניו בדיון היום. הוא נימק את היעדרותו מהדיונים הקודמים בכך שהוא התבלבל במועדים בשל מרווחי הזמנים בין הדיונים. מכל מקום, הוא ביקש הזדמנות נוספת להעביר את עניינו לממונה על עבודות השירות. הסניגור אף הוא חזר על הבקשה להעביר את עניינו של הנאשם לממונה, ולחלופין לשקול השתתפות שעות לתועלת הציבור.

הימשכות ההליך

(12) כאמור, לאחר הדיון לטיעונים לעונש ביום 30.11.2022, הוריתי על הזמנת חוות דעת של הממונה. נוכח העדר שיתוף פעולה מצד הנאשם (הגם שניתנה לו הזדמנות נוספת לכך - ראו דיון מיום 2.3.2023 והחלטה מיום 3.5.2023), בוטל זימון חוות דעת. מאז, הנאשם עצמו לא התייצב לדיונים ולכן הוצא נגדו צו מעצר (ראו: דיונים מיום 21.5.2023, מיום 5.6.2023, מיום 15.6.2023 ומיום 22.6.2023). בסופו של יום, כאמור, לדיון היום התייצב הנאשם ללא הצורך במימוש צו המעצר.

דיון והכרעה

(13) לפי סעיף 40ב בחוק העונשין: "העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו". לצורך מילוי מלאכת גזירת הדין, נקבע בסעיף 40ג בחוק כלהלן:

"(א) בית המשפט יקבע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון המנחה, ולשם כך יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט.
(ב) בתוך מתחם העונש הולם יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40יא, ואולם בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש הולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור לפי הוראות סעיפים 40ד ו-40ה"

(14) האישום המתוקן כולל שני אישומים בפער של כשנתיים וחצי בין האירועים שמבססים אותם. לפי סמכותי בסעיף 40ג(ב), ייקבע מתחם לכל אישום אך העונש יהיה אחד לשניהם.

(15) הערכים המוגנים: אין להכביר במילים ביחס לכך שהפעלת אלימות בכלל, וכלפי בן-משפחה בפרט, היא מעשה אסור, פסול ומכוער, שפוגע בביטחון האישי והבסיסי של הקורבן, בשלוות נפשו ובשלמות גופו. כל זאת לצד העלבון וההשפלה שיכולים גם ללוות מעשה זה ולגרום לפגיעה רגשית ונפשית אצל הקורבן. הדברים יפים שבעתיים ועולים בחומרתם כאשר מדובר כאמור בבן-משפחה, כגון בן-זוג או קטין שבאחריותו. יפים כאן דברי כבוד השופטת ע' ארבל בע"פ 11917/04 נורדיצקי נ' מדינת ישראל, פסקה 3 (19.5.2005), לפיהם:

"בתי המשפט חזרו לא אחת על הצורך להוקיע את מעשי האלימות ולשרש תופעות אלה ממחוזותינו. אין חמור מכך שאישה לא תהא מוגנת בביתה שאמור להיות מבצרה. העונש מטרתו להוקיע את המעשה וגם להרתיע עבריינים בכוח"

(16) כל מעשה ומעשה נבחן לגופו ונסיבות מקרהו של פלוני מובחנות מנסיבות מקרהו של אלמוני. לצד זאת, כמכלול, "יש לעקור מן השורש את נגע האלימות שפשה בחברתנו. במלחמה זו מוטל על בתי המשפט תפקיד חשוב ביותר, שעיקרו הוקעת התופעה וגזירת עונשים מחמירים על אלו הבוחרים לנקוט בדרך האלימות" (ע"פ 8991/10 מכבי נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (27.10.2011)). עוד על הצורך בענישה מרתיעה להתמודדות עם נגע האלימות, ראו והשוו: ע"פ 6277/20 היילי נ' מדינת ישראל, פסקה 36 (24.3.2021); ע"פ 4173/07 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (16.8.2007). לעניין ענישה מרתיעה כאשר מדובר באלימות בתוך המשפחה, ראו והשוו: רע"פ 1884/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (14.3.2019).

(17) נסיבות ביצוע העבירות: שני האישומים, ובעיקר הראשון מביניהם, מצביעים על התנהגות חמורה ומפחידה מצד הנאשם. ככל הנראה על רקע ויכוח פעוט ערך (סירוב למזיגת כוס שתייה בשעת בוקר), דחף הנאשם את המתלוננת לעבר ארון וגרם לה כאבי גב, אך לא הסתפק בכך. הוא בעט בהמשך בפניה וגרם לה דימום מהאף, דבר שאילץ אותה להזעיק את המשטרה ולנוס מביתה למחסה בטוח בבית אחיו של הנאשם. לפי האישום השני, עת המתלוננת הייתה בתחילת הריונה השני, בביתם, הפה הנאשם באגרופו בפניה וגרם לה שברים וסימן חבלה בפנים.

(18) בשני המקרים, התנהגות הנאשם בריונית ודוחה. באישום הראשון הוא הפעיל אלימות כלפי אשתו עוד עם קימתו משינה דבר שהביא אותה לנוס מהבית עם הילדים ובאישום השני הוא תקף אותה בידועו שהיא בתחילת ההיריון השני. הגם העבירות שבהן הורשע הנאשם (תקיפה סתם) הן - ככלל - מצויות במדרג החומרה הנמוך, אך במקרה לפנינו התנהגותו מצויה ברף חמורה גבוה. באישום הראשון הוא גרם למתלוננת כאבי גב ולדימום באף, ולפי האישום השני הוא גרם לה שברים וחבלה בפנים.

(19) מתחם הענישה ההולם: לאחר שעיינתי בפסיקה אליה הפנו הצדדים וגם בפסיקה נוספת, סבורני כי קשת הענישה בכגון-דא היא רחבה ותלויה נסיבות של כל מקרה ומקרה. הפסיקה שסייעה לי לקביעת המתחם תובא להלן. ראו והשוו עם שינויים המחויבים: רע"פ 340/21 מסרי נ' מדינת ישראל

(28.1.2021); רע"פ 1536/20 פלוני נ' מדינת ישראל (1.3.2020); רע"פ 7660/19 פלוני נ' מדינת ישראל (21.11.2019); רע"פ 2486/19 נאטור נ' מדינת ישראל (11.4.2019); רע"פ 1884/19 פלוני נ' מדינת ישראל (14.3.2019); רע"פ 6798/17 פלוני נ' מדינת ישראל (22.11.2017); רע"פ 2323/17 פלוני נ' מדינת ישראל (12.6.2017); (); ת"פ (שלום י-ם) 20384-08-18 מדינת ישראל נ' פלוני (12.5.2022); ת"פ (שלום י-ם) 6328-05-20 מדינת ישראל נ' פלוני (17.2.2022); (); ת"פ (שלום י-ם) 38194-09-19 מדינת ישראל נ' פלוני (20.10.2021).

(20) בהתחשב בנסיבות העבירות שבוצעו כמפורט לעיל, קובע בזאת כי מתחם הענישה ההולם בנסיבות העניין, ביחס לכל אישום בנפרד, נע בין תקופות מאסר קצרות (לעתים ענישה חינוכית מורחבת לצד ענישה נלווית) ועד 12 חודשי מאסר בפועל (כפי עתירת המאשימה), לצד ענישה נלווית.

(21) נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה: הנאשם בן 31. נעדר עבר פלילי. הנאשם נטל אחריות על המיוחס לו בכתב האישום המתוקן ללא הצורך בשמיעת עדים, במיוחד עדות המתלוננת, על כל החוויה הרגשית שיכולה ללוות מעמד זה. עם זאת יצוין, כי לדיון שבו הודיעו הצדדים על הסדר הטיעון התייצבה המתלוננת, לא לפני שהוצאו נגדה ונגד בני משפחתה צווי הבאה מאחר דיון היה מיועד לשמיעת עדויות והם לא התייצבו לדיוני הוכחות קודמים. מכל מקום, ניתנת הדעת גם לריכוך המשמעותי בין כתב האישום המקורי לכתב האישום המתוקן. עוד בהקשר זה ניתנת הדעת למשך תקופות מעצרו של הנאשם מאחורי סורג ובריח במסגרת תיק זה ומשך תקופת התנאים המגבילים (כמפורט בתסקיר).

(22) לצד האמור, יש ליתן את הדעת להערכת תסקיר שירות המבחן ולמסוכנות הגבוהה עליה הצביע להישנות מעשה העבירה זאת נוכח הקושי של הנאשם להתבוננות ובקרה עצמית, שלילת האפיק הטיפולי והחשש מתגובות אימפולסיביות במצבי לחץ.

(23) עתירת הנאשם היום להעביר את עניינו לממונה, לא מצאתי בה ממש. שתי הזדמנויות כבר ניתנו לו בנדון ודי והותר זמן נמשך בהליך בשל אי-שיתוף פעולה מצדו עם הממונה ואי-התייצבות לדיונים בהליך זה. בנוסף, מהתרשמותי מדבריו לפני היום, לא התרשמתי מרצינות התחייבותו לעבודות שירות ונראה כי התנהלותו הקודמת בהליך ואל מול הממונה, מעמידה כל התחייבות כאמור, לפני ספקות.

(24) בנסיבות אלו, ראוי למקם את עונשו של הנאשם בגבול בין השליש התחתון והבינוני במתחמים ומתחייבת ענישה מאחורי סורג ובריח.

סיכום

(25) על כן, משית על הנאשם את העונשים הבאים:

(א) 60 (שישים) יום מאסר מאחורי סורג ובריח. מובהר כי לא ינכז מתקופה זו ימי המעצר שהיו בהליך זה.
תחילת ריצוי - 7.9.2023.

(ב) ארבעה חודשי מאסר, שירוצו ככל שהוא יעבור עבירת אלימות או איומים, תוך שלוש שנים מהיום.

(ג) הנאשם יפצה את המתלוננת בסך 3,000 ₪ אשר ישולם בשני תשלומים חודשיים שווים ועוקבים, כאשר התשלום הראשון יבוצע עד יום 3.8.2023 והשני עד יום 3.9.2023.

(ד) תינתן התחייבות על סך 7,500 ₪ ככל שלא יעבור הנאשם עבירת אלימות או איומים תוך שנתיים מהיום.

(26) את הפיצוי ישלם הנאשם באמצעות רשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות: בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה www.eca.gov.il; מוקד שירות טלפוני בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000; במזומן בכל סניף של בנק הדואר.

(27) הנאשם יתאם את כניסתו למאסר עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר: פקסימיליה: 08-9193314, דואר אלקטרוני MaasarN@ips.gov.il, טלפון: 074-7831077 או 074-7831078. ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב ביום 7.9.2023 עד השעה 9:00 במתקן המעצר בכלא ניצן ברמלה עם תעודה מזהה והעתק גזר הדין.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

המזכירות - להעביר לשירות המבחן ולממונה.

ניתן היום, ט"ז תמוז תשפ"ג, 05 יולי 2023, במעמד הצדדים.